

Szerkesztői iroda

Kossuth Lajos-utca (Máriáffy-ház),
hová a lap szellemi részét megillető közle-
mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre 32 korona.
Félévre 16 korona.
Negyedévre 8 korona.
Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
ünne napokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyszögcentiméternyi — hirdetési ár
8 fillér. Gyászok, kereskedők és iparosok ár-
kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor

Nyilttéri cikkek garmond sora után
40 fillér fizetendő.

Rákóczi szelleme.

Kolozsvár, máj. 11.

A tajtékzó, busan morajló márvány-
tenger partján, valahol délen nagy csu-
dák történtek egy illatos májusi éjsza-
kán. Távolról, a Kárpátok ölette szép
Magyarországból friss híreket szállított
a balzsamos déli fuvallat. Csodák tör-
téntek a hősök véréből gazdagon meg-
szentelt földön. A fagyos, megcsökö-
nyösödött tilalom vaslánczai lehultak,
a törvény szelid arczot ölt, a gyilkos
szemű harag bocsánatadásra lágyul.
Milliók hő imádsága testet ölt, százasod
mulasztások hibái, bünei és ferdeségei
méltó megoldást nyernek. A martink
kitagadtott csonthai honi földre térhet-
nek vissza. Ezt beszélik a szellők, me-
lyek az Alföld homokbuczkáit sóprik,
lágyan megfodrozzák a Tisza szöke hu-
lámaint, s oda lenn délen illatot oszta-
nak szét, a magyar akácz illatát, a ma-
gyar erdők langyos, idegsimogató, ál-
mokat lehellő illatát. A fehér, korhadt
fakeresztek közt végig szalad a más
országokból érkezett szellő. Fent az égen
felhő rongyok szakadozott csipkezege
takarja félig-meddig a világoló holdat.
A partokon csonka törzsnek kibimbo-
zott ágán fűtörés egy jó tarka madár.

A tenger felől a beláthatatlan vi-
zek ragyogó, csillogó tükrén, mintha
lépdelne egy óriás, s lába alatt leszip-
pedne a víz. Zugás, hatalmas morajlás,
a tenger éjszakai lélegzetvétele az, ami
bele szűrődik a néma sejtlemes csöndbe.
Az óriás lent álmodik a tenger mélyé-
ben. Megkötözve, de erősen és készen
a kitörésre. Vagy a levegőben, mely
délvirágok parfümétől terhes, vagy em-
lékezetünkben, a lelkünkben, hol életre
kelti és mesebeli nagysággá változtatja
a fantázia . . .

Ezen a rejtelmes, bűbajos éjszakán
megtörténhetnek a csodák. De az ide-
gen föld porladó halottai alig hisznek
a csodákban. Kétszáz esztendő fakasz-
tot gypet a temetőn, kétszáz esztendő
avaria, hulló levele borított, szembefőt
álmodó, napba látó szemekre. Tava-
szok virágoztak el, dusan, fényt szórva,
virágot növelve, és elmultak anélkül,
hogy az örökké egyforma, reménytelen
reménységnél biztatóbbat, kedvezőbbet
ígértek volna. Nemzedékek kimultak,
országok átalakultak, népek kivesztek,
talán-talán az a Magyarország sem a
mienkéféle, álmodják és kérdik a porló
félistenek, amelynek nagy és felséges
szabadságáért megnyitottunk vérünk
elzáró szelepét, és kiosztottuk az utolsó
kis csöppig.

Sóhajtsunk busan és lecsüggesztett
fejjel a tengerparti sírok felé, mert át-
alakulások metamorfózisán ment át a
kuruczok nemzete. Megváltoztak az
idők, kicsérélődtek, letörpültek, vagy
ellaposultak az emberek benne. Az a

megkülönböztető, életet növesztő faji jel-
leg, mely bátrakká tette a fegyvereket,
tízet lehel az elkatározások kohóiba,
s megérlelt nagy tetteket, hősközhöz
illő, mesebe való cselekvéseket, kopik,
vagy el is kopott már, mint a sokat
használt óraszerkezet. A teremtő nem-
zeti erő, mely a férfi erények egész
babérrdejét növelte hatalmasra, győ-
nyörűségekre, harcmezőn, művészeten,
politikában, irodalomban megtorpant,
összeesett, tehetetlenné lett. Nincs
szárnya, mely fölrepitené a gondolatok
végtelensége felé és nincs czélja, mely
megjelölne a szívárványos csillag-utat,
melyen a nem földi eszmény felé köze-
ledni kell. Vannak-e olyan érzéaiakjai
a mai magyar közéletnek, a milyenek
a kurucz király lobogóját erős marokba
szorították és egy étellel pecsételték
meg esküjök, fogadalmuk szentségét,
igazságát. Álljon elő a pitymalló szá-
nad magyarja, kinek kebléből dusabb
lángkévekben csap ki a honszeretet
lángja, mint a hogy az egy Bercsényi
nagy szívét egészen eltöltötte. A mai
kor vézna, beteges altruizmusa felve-
heti-e a nemes versenyt Mikes hűséges
kitartásával, ki egy esztorgályozó, tar-
tomány és jövedelem nélküli fejedelem
mellett koplal s dörszölget a meggém-
beredett ujjait, mikor esős, ködös idők
kednek a Boszporus felől.

Nagy távolságok, szörnyű nagy
perspektiva, mely a mai ember sápadt,
ráncoz homlokra elé vetíti a dalás
idők nemes, nagylelkű daliáit. Mások
most a büneink, fogyatkozásaink, eltűnök
erényeink, egész hajdani mivoltát át-
gyuró formán ment keresztül haza- és
emberszeretetünk. Nagy Rákóczi Fe-
rencz, fenséges urunk és fejedelmünk
közénk jösz fényes fejedelmi parádéval,
ágyuk dübörögnék, örömtűzek lobog-
nak föl, de mégsem találód föl azt a
hont, melynek „recrudescunt vulnera
genitis hungaricae” . . . s melyet te any-
nyira szeretél, hogy átszenvedtet érte
a száműzetés keserves martyrumát, le-
hunytad szemed idegenben s már-már
ott vették szárnyaikra poraidat a min-
dent megsemmisítő szelek.

De az isteni gondviselés különös
kegyelméből ha két hosszú századon
át is, de ekécsült az ott — hazafelé.

A mai kor gyermekei Rákóczi kül-
detését, száműzetését nagy fontosságát
alig értik meg, annak főséges titkaiba
aligha hatolnak bele. Az a történelem,
melynek lapjaira Rákóczi karddal, vér-
rel, könnyvel írta fel nevét, ma kezd
homályosulni, érthetetlenné lenni. Nagy
dolgokra szóló elhivatások helyett apró
érdeklarczokat látunk. A hősi, büszke
bátorság ma csak az ajkakon él. Kipró-
bált meg lemondani a közért, áldozni
a közért, ehelyett czimekre, s itt-ott
egy kis konczra les s nagybarbecsült
honfi. Lobognak-e ma nagyot alkotó
szenvedélyek? Ma csak idegeskedik,

zsörtölődik az ember, nem egyébért csak
ha zavar áll be napi sablonos munkája
rendjébe.

Talán így kellett átváltoznia a mai
embernek, ne kutassuk most az átala-
kulás helyessége, vagy szerencsétlen-
ségének magyarázatát. Azonban ha
valóra vált kétszázad forró kívánsága
és honi föld kebelébe kerülnek a leg-
nagyobb szabadsághős földi részei, ez
az idegenből való átvándorlás ne le-
gyen csak katonai parádé. Bontsák ki
szárnyaikat a nemzeti érzések, melegítse
fel a sziveket a nagyidők honszerelme.
Ragadjon el a nagy hősök áldozatkész-
sége, hősi önfeláldozása. A mesékbe
való tettek hassanak ránk a megihletés
szent varázsával.

Ujhodjék meg a honfi szív, emlé-
kezvén a szabadság bujdosó fejedel-
mére s legyen alkalmas a lélek arra,
hogy megmunkálja a nagy Rákóczi
szelleme. Ez a szellem tartotta össze
eddig ezt a nemzetet. Ez lehel a lel-
kekbe nagy elhatározásokat. Ha e ki-
veszendő szellem nem erősül, nagy ará-
nyokban, hiába bolygattuk meg nagy
Rákóczi Ferencz csöndes álmait.

K. M.

Az ipartörvény reviziójáért. Az
ország ipartestületei nevében 200 tagu kül-
döttség kereste föl a kereskedelmi minisztert,
kinek Thék Endre, a küldöttség vezetője egy
memorandumot nyújtott át, melyben az ipar-
törvény mielőbbirevizíóját sürgetik, mert csak
attól várják az ipar föllendülését. Hieronymi
válaszában úgy nyilatkozott, hogy, bár, a
helyzet nem mondható könnyűnek, rajta lesz,
hogy a kérdés mielőbb megoldható legyen.
Meltányolja az iparosok mozgalmát s szívesen
karolja föl ügyüket. Zajos éljenzéssel fogad-
ta a miniszter beszédét, mely után Thék
a mozgalom vezetőit bémutatta a miniszternek.

**A törvényhozás köszönete ő fel-
ségének.** Tegnap délelőtt a képviselőházban,
az ülést megelőzőleg, bizalmas értekezlet volt
Perczel Dezső Házelnök vezetése mellett. Az
értekezlet a Rákóczi hamvainak hazahozata-
láról vonatkozó legfelsőbb elhatározásért való
közönet kifejezéséről tanácskozott. Jelen volt
a konferencián Perczel Dezső házelnök, gróf
Tisza István miniszterelnök és a képviselőház
politikai pártok elnökei. A konferencia egy-
hangulag megállapodot abban, hogy ő felsége
kegyes tényéért a törvényhozás két háza
hódoló köszönetét fejezi ki. Az erre vonat-
kozó indítványt a melyet a konferencia szö-
veg szerint is megállapított és a pártok elnö-
kei aláírnak, a képviselőház elnöke legköze-
sebb terjeszti a Ház elé.

Az expozé.

Az 1904. évi költségvetés.

A hivatalos Magyarország pénzügyi mér-
legét terjesztette elő tegnap pénzügyminis-
ter. A számok és adatok rengeteg halmazának
labirintusaiban eligazodni az első pillanatra

szinte lehetetlen. A végleges eredmény, hogy
a rendes kezelésben 1.081,376.795 kor. bevé-
tellet 1.024,562,180 korona kiadás állván szem-
ben, mutatkozik 56,814.615 korona fölösleg.
A rendkívüli kezelésnél 165,522.441 korona
kiadással 109,305.150 kor. állván szemközti,
mutatkozik 56,117.291 korona deficit. A mil-
liárdos költségvetés a végén 597.324 korona
fölsőleget mutat ki. Természetesen a rendki-
vüli bevételek közé sorolja a pénzügyminis-
ter azt a 77,435.000 koronát, melyet a be-
ruházási kölcsönből fog kapni. Ha ezt az új
adósságot levonnánk, a mérleg egy pillanat
alatt **deficitte** változtatná a hivalkodó
fölsőleget.

Ezer milliót meghaladó számokkal dol-
gozni szép dolog s mindenestre mutat any-
nyit, hogy Magyarország megérdemelné a
teljes államiságot, megérdemelné, hogy ura
legyen sorsának, mert bírja a hozzá való
erőket. Elvégre Magyarország és Ausztia
az államadósságok nagysága sorában a ha-
todik helyen áll, közvetlen a nagy német
birodalom mellett s ez fölemelő tudat le-
hetne könnyelmű adósságcsinálókra, a kik
nem számolnak azzal, hogy az államok va-
gyonosságát és terheit a népesség kereseté-
hez, vagyoni viszonyaihoz kell mérni. És ha
nálunk 266 korona adósság esik egy-egy
fejre, a német birodalomban pedig 278, még
nem következik abból, — hogy a magyar
egyenlő keresettel, egyenlő nemzeti vagyon-
nal birna a német birodalom lakóival.

Kinos meglepetést keltett még a pénz-
ügyminiszter ebbeli kijelentése is hogy **adó-
emelésre** lesz szükség.

A betegápolási pótdadót akarja 3-ról 5
százalékre felemelni.

Bizonyos, hogy a nagy budget nálunk
csak nagy *terhet* jelent és nem nagy *gaza-
dági forgalmat*. A mérlegnek egyszensulya
csak szemfényvesztés, hiszen tudjuk, hogy
a kiviteli és beviteli mérleg állandóan passzív,
tudjuk, érezzük, hogy kereseti viszonyaink
valósággal kétségbeesítőek. És ha a helyzetben
is milliárdos bevételekkel kérkedik a pénz-
ügyminiszter, elhihetjük, hogy az adózóktól
olyat követelnek, amit eltérni sok ideig nem
lehet.

A háboru.

Japánok előnyomulása.

A Jalu mellett ütközet.

Niuicsvang kiürítése.

Budapest, máj. 11.

Ma két szenzációszámba menő hír
érkezett. Az egyik az, hogy Alexejev
tényleg Karbinba helyezi át főhadiszál-
lását, a másik pedig az, hogy az orosz
czár legközelebb el fogja rendelni egész
orosz hadsereg mozgósítását. Kuropat-
kin még valamelyes módon szeretné ta-
kargatni az oroszok óriási vereségét s
már csak a külszin megóvása kedvéért

is nem követi Alexejev nagyhercegezt
Kharbinba, hanem egyelőre Mukdenben
marad, úgy hogy most az oroszoknak
két főhadiszállásuk van. Az egyik Muk-
denben Kuropatkinnal az élén, a másik
Kharbinban Alexejevvel. A főhadvezér
a helytartóval különben sem tart fenn
jó viszonyt s bár Alexejev állítólag már
visszahívatott, utódja megérkezéséig
mégis köteles a helyén maradni s Ku-
ropatkin apró kellemetlenkedéseibe bele-
nyugodni.

Kuropatkin hír szerint megakarja
mutatni a japánoknak is, az oroszok-
nak is, hogy a háboru eddigi folyamata
csak az orosz fővezérség ügyetlenke-
dése folytán vált majdnem végzetessé
az oroszokra nézve. Ő nem vonul vissza,
hanem megvárja Mukdenben a japáno-
kat s felveszi velük a harczot. Erősen
bizik benne, hogy győzni fog s egy
csapással visszaállítja az orosz fegyve-
rek presztizsét.

Szentpétervárott sokkal tragikusab-
ban fogják fel a helyzetet, amit az is
bizonyít, hogy a czár az egész orosz
hadsereget mozgósítani akarja. Ez ugyan
nem sokat jelent, mert ha mozgósítják
is az orosz sereget, a harcztérre nem
sok jut belőle. Az utóbbi évek esemé-
nyei s a háboru balsikerei annyira fel-
izgatták már az oroszokat, hogy az
orosz hadsereg a belbéke fentartására
is alig lesz elegendő.

Mai távirataink a következők:

A japánok előnyomulása.

London, máj. 11.

A Times arról értesül Tokióból, hogy
20,000-en jelentkezték önkéntesen szolgálat-
tételre arra a nyolcz hajóra, amelylyel utol-
jára kísérelték meg Port-Arthur kikötőjének
elzárását. A japán tengerészlegénység, mely
a Liaoting felszigetén partraszállott, két
zárszállójából állott, mely április 27-ike óta két
szállítóhajón készen állott. Közvetlenül azu-
tán, hogy a csapatok a felszigetén partra-
szállottak, egy lovassapat Uliansienbe ment
**és elűzte az ott lévő 250 orosz, mi-
közben egy más csapat a part mentén
vonult előre és Pieszevót szállította meg.**

A Jalu mellett ütközet.

London, máj. 10.

A Jalu mellett lefolyt küzdelemről
többek között a következőket írják: Két ja-
pán üteg nyitotta meg az ütközetet, félóráig
tűzelve a dombokra. Az oroszok csak akkor
viszonozták a tüzelést, a midőn az első ja-
pán támadó oszlop csak néhány száz méter-
nyire volt a folyótól. E pillanatban gyilkos
tüzelés kezdődött egyidejűleg több elánczo-
lás mögül. A japán tisztek löshaton maradtak
a csapatok előtt. A füsttlen puskarop ki-
tűnően bevált. Nem lehetett felfedezni ál-
lásaikat és csapataik erősségét sem lehetett
megítélni. A japánok alakulásai sürűbbek
voltak, mint az orosz csapatoké. Röviddel
esti 8 óra után elhaltgott az orosz tűz. —
Este 9 órakor egy japán katona, ki legelő-

TÁRCZA.

Tanulás Rómában.

— Irta: Dr. Hirschler József. —
(Vége.)

A theológiát tanulják, mert arra szük-
ség van egy darabig azért, mert van kiké-
pezés és jegyet kapnak, azután pedig, mert
pár évig jó lesz az czimnek, czimzernek, czé-
gérnek. Ugyan foglalkozik-e nálunk valaki ko-
molyan theológiával, azt a pár theol. tanárt le-
számítva? De a foglalkozik-e komolyan vele
az a papnövendők? Hiszen annak a theolo-
gia sokszor csak mellék tárgy, vendégszerep;
hamupipóke; a mit más szakban nem lehet
tapasztalni azt a theológiában oly gyakran
figyelhetjük meg, hogy az egyik építészet-
tel, a másik istállózással, a harmadik iroda-
lommal, a negyedik villámhárítóval, az ötö-
dik a kormányozható lég hajó föltalálásával
foglalkozik, sőt van, a ki már könyvet is ír
és a mellett mégis eminens theologus. Mert
becsapja a 3—4 oldal lelkézt és elfújja be-
hunyt szemmel, nagy lelki örömmel, hogy
„bizonyítom a szentírásból és még Szent-
Agoston is és így meg úgy mondja!” Az ide-
zettek láncolata, a szentatyák dült betűs
mondásai, a háromsoros probatur exratione,
melyeket itt-ott egy néhány buzdító fölkiál-
tás garníroz, ez a theologiai tanítás és nem
a hitcikkelyek vagy tények észszerű átgon-
dolása, megvilágosítása, hűssá és vérré való
átalakítása. Csoda-e, ha nem jár csontig és
velőig? Csoda-e, ha a sok nyeléstől csömörít
kap a növendék, ha nem a kedv, nem az
érdeklődés, nem is a lelkesülés nyomán föl-
ébredt vágy szárnyain, hanem a fásult kö-
lönrelessé igájában tanul theológiát és örül,
ha a földhöz csaphatja azt a gyűlölt dog-
matikát. Azért az a sok szomorú jelenség is
az életben, hogy az élehetetlenség és nyo-
mában az inferioritás kézzelfogható, hogy a

prédikálás csak tapogatózás, lavírozás, kö-
télánczolás, hogy nyakig begombolódznak
és virrasztanak ósdi nézetek mellett, hogy fü-
lig pirulunk, ha Kanttal, vagy a modern ter-
mészet tudomány vívmányaival csak messzi-
ról is szembesítik. Nincs belemélyedés a
theológiába, hanem van annál több filologus
betűszítálás; és a sok nyirott vagy leperzselt
szárny, ólomtalp. Az a sok podagrás ken-
gyelfutó, vak kalauz a theologia virányain.
Amulattal hallottam, jól megjegyeztem és
csak most kezdem átérteni, mit akart egyik
lelkos francia dogmatika-tanárom, a midőn
lekiáltottam a kathedráról: Uraim! Az Egy-
ház nem camera obscura, hogy visszasszan
matasson mindent . . . Szakítsanak föl ajtó-
t, ablakot, hogy beáradjon az üde, éltető, ko-
ponyák és romok fölött tavaszt fakasztó
napfény.

Az egyház lényege szellem és élet min-
den téren. Tanuljanak filozófiát, menjenek
iskolába a természettudományhoz; szerepel-
tessék azt az isteni ésszt a theológiában, hasz-
nálják fel rettetgető hatalmát a hitnek szol-
gálatjára, hogy ha már patent kell neki, kapja
azt Istentől. Ezt mondották Rómában! És
ezért kellett nekünk filozófiát, de első sorban
tüzetes természettudományt tanulni, ezért kel-
lett nekünk a Gergelyek, szt. Vazulok, szt.
Agostonok, szt. Tamások mellett Plátót, Ari-
stotelest, Kantot, Haeckelt, Nietschet olvasni,
Secchi csillagászatát böngészni és az egye-
temi csillagvizsgálón holdat fűrkészni. *Sze-
mére vetik a római rendszernek, hogy a
filozófia ott csak szolgálja a theológiának,
igazuk van; filozófiát tanulunk, hogy meg-
szeressük a theológiát. Hogy felépítésük segit-
ségével azt a hatalmas épületet, melynek
neve theologia mirabilis és melynek küszö-
bén Te Deumot zeng az ész!*

De hát ugyanezt ajánlották nagy férfiak
a jogásznak, matematikusnak is. Tegyük
meg ők is: tanuljanak filozófiát, hogy meg-
szeressék a jogot, megszeressék a fizikát,
matezist. Azért nyitottak Fekldikreban a
jezsuiták is filozófiai kurzust minden rangu mű-
velt férfiú számára.

Szemére vetik a római rendszernek, hogy
sablonos. Ugyan kérem, melyik tudomány
nem az? És az épületet talán álványok nél-
kül emelik fel? Majd eltűnnek azok, ha ott
áll a palota.

Szemére vetik, hogy egyik-másik tétele
a Kakas Mártonba való. No és talán a mai tuda-
mányunk nincsenek-e észficzomodásai? Csak
a napokban olvastam, hogy Gavier amerikai
tudós ketrechez tetetett az őserdőbe, abba
bezáratta magát, hogy ott tanulmányozza az
ember ősapjának, a majomnak anyelvét. Meg
is tanult vagy 20 szót, köztük ezt is: *ecyk!*
Ezt kiáltják a majmok, ha a jő a veszély. Ezt
kiáltja tehát most is Gavier, a két sulyos erkölcsi
kihágása miatt felgázserte körözötnek.

Egy *letagadhatatlan előnye* van a római
rendszernek: van benne rendszer, rendsze-
rés, a mellett, hogy reakciónárius, hogy min-
den ellen, a mit hall és átértett, nehézsé-
geket keres, hogy megdöntse és ha nem
tudja, meghódol. De csak akkor! Ez a
filozófiai szellem lábnyoma minden téren. Ez
a filozófia az élet alapja. A minő az, olyan
az élet. Ha hőbortos, hőbortos az élet; ha
savanyu, savanyu az élet; ha biztos, biztos
az élet, a tudás; — ha nem az, szétmállik
minden, mint a turós puliszka.

Hogy a hét év alatt egy szerves, össze-
függő, minden ízében következetes épületet
fűrünk, ha tanulunk filozófiát — ezt akar-
ták velünk megértetni és a kényszerítő külső
körülmények mellett ez a *első öntudat is
sarkalt* és az igazi nagybarbecsülés, hogy a
mennyeiben csak lehet, jó képpel kezdjünk a
dialektikához.

És tanultuk azért is, mert ellenőrizték
szigorúan. Nem úgy, hogy kikérdezték. Ez
ellen protestált az önértet és függetlenség.
Nem is a szigorú szemesztrális vizsgákért értem.
Ott minden félévet vizsgálva zárnak le és
új félévet nem kezdhet, a ki az előbbiből
sikeresen le nem vizsgázott. E vizsgák jó
eredményétől függ a szigorlatokra való bocsá-
tás is. Az ellenőrzés alatt értem azt, hogy
egyszerűen kirendeltek az arenára nyilvánó-
san mérközni. Egy héttel azelőtt kis ívet

lened a syllogismusok nehéz ütegei és min-
den félrelopás vesztett csatát jelenthetne. És
csak syllogismusokban felvehetsz, nem pedig
bugybörékoló szóáradattal és csak annyit, a
mennyi elkerülhetetlenül szükséges, Ha meg-
sebesülsz, vagy megfeneleltet hajtód, számí-
tatsz a vezető tanárra. De csak akkor. Kü-
lönben magad lábán jársz . . .

Ha megengedik, vonuljunk be a nagy
aláiba és nézzünk végig egy ilyen men-
struit.

A közönség nagy, mert a disputáció
menstrua nyilvános. A küzdők nem a leg-
jobbban érzik magukat. A reggeli sehogysém
izlik, de még az ebéd sem. Midőn félkilencz-
kor a jeladó csengő megszólal, a félelem és
bizalmatlanság árnyai lebuknak a defen-
dens halvány arczán. Az ismeretlenek, kik
mellette elhaladnak, egymásnak intenek vagy
könyökökkel telegrafizroznak, az ismerősök
pedig sugnak neki valamit: a jel is, meg a
szó is azt látszik mondani, hogy ennek itt
ma melege lesz s deáknyelven szólva meg-
látszik rajta a „Druck”. Sed alea jacta est,
küzdeni kell. Az ezret meghaladó hallgató-
ság beözönlik; ő is bemegy, végig a hosz-
szu padsorok és a rokokó karszékek mellett;
fellép a szószékhez hasonló magas kathed-
rára; fejlekonnyitva lépked a kathedra lép-
csőin, fellemeli elől kissé taláriszt, nehogy
megbotolják, mert a botlás omen. Végre fönn
van; végig néz a hallgatóság százaán, lát
sok ismerős és ismeretlen alakot, változatos
csoportokat. A reverendák színei a külön-
féle nemzetiségeknek mintegy zászlói, tábo-
roznak a nagy Aulában, a tudomány e harc-
mezéjén, francziák, angolok, skótok, ameri-
kaikak, afrikaikak, lengyelek, olaszok, belgák,
köztük a piros reverendás németek és
magyarok. Minden collegiumnak más-más
színű ruhája és ha fekete, legalább az övön
hirdeti a zöld, vörös, kék szin, hogy hová
való gazdája. Köztük elszórtan egy-egy szer-
zetesrend: a trappisták, minoriták, salvato-
rianusok, jezsuiták, silvestrianusok, karmeli-
ták, lazaristák. A nemzeti különbség nem-

szór mászt meg társai közül a magaslatot, nagy zászlót tűzött ki a mintegy 1000 láb magasan levő orosz megerősítésre.

Niucsvang kiürítése.

London, május 10.

Az oroszok kiürítették Niucsvangot. Az orosz csapatok szombaton elvonultak és az összes ágyukat már az előző éjjel elszállították és Liaojangba vitték, a hol az orosz csapatokat koncentrálni fogják. Az orosz hadsereg zöme mult szombaton Tasitáóba vonult. Az orosz polgári hatóságok és katonai parancsnokok tegnap délután közös tanácskozást tartottak és elhatározták, hogy japáni szállítóhajók közeledésénél azonnal elhagyják a várost és a kikötőben levő orosz hadihajót elsüllyeszteszik.

Kolozsvári Kossuth-szobor.

Elmilitették, hogy Kossuth Lajos kolozsvári szobra ügyében gyűlést tart pénteken, e hó 13-án d. u. 5 órakor a városház tanács termében a bizottság.

Ez alkalomból szükségesnek tartjuk a bizottság szép felhívását közre adni:

A Kossuth Lajos szoborbizottság távol van a napi politikától és a politikai pártelétől.

Kossuth Lajos alakja a történelemé, s hazánk történelme az egész nemzeté.

Ha volt valaha nemzet, melynek szüksége van arra, hogy saját múltjának nagy alakjait becsülje, úgy bizonyára a magyar nemzet az.

Kevesen is vagyunk, hazánk területe is kicsiny, földrajzi helyzetünk kedvezőtlen, elleneink sokan vannak és hatalmasság. Fennmaradásunkat csak kifejezett kulturánktól s a nemzeti eszme erejétől várhatjuk. A nemzeti eszme ereje a múltból táplálkozik s történetünk nagy alakjaiból meríti forrását. Ujabbkori történelmünknek egyik legnagyobb alakja Kossuth Lajos.

Az új Magyarország eszméi, melyekben élünk, a ezélok, melyekért küzdünk az ő nevéhez fűződnek.

Emeljünk szobrot neki, hogy testi szemeinkkel is magunk előtt lássuk az ő alakját.

Ki hirneves ősök nélkül saját szellemi ereje által küzdött fel magát a magasságba,

ki szegényül élt, szegényül halt s hatalmát mégis érezte egész Európa, ki lángelméje minden erejét hazájának szentelte,

ki nemzetünk lelkének a maga idején leghívebb megtestesülése volt s azt a egész világ előtt tiszteltté tévé, ki tántoríthatatlan állt, vérszen-viharban egyedül csak nemzete javát nézve.

Adjunk halát a nemzetek Atyjának, hogy őt nekünk adá.

Városunk falai között emeljünk szobrot az ő emlékére, saját magunknak erősségére, gyermekeinknek buzdítására!

Áldozunk filléreinkkel!

Kolozsvár, 1904. márczius 15-én.

Szavacsina Géza,
kir. tanácsos, Kolozsvár város polgármestere,
tiszteletbeli elnök.
Dr. Kosztány Ignác,
elnök.
Dr. Várady Aurél,
titkár.
Merza Gyula,
Kuszkó István,
pénztárnok.
jegyző.

A gyűjtő-bizottság külön, személyre szóló meghívókat nem kap. Csúpan lapok után hívatik meg. A bizottság névsora ez:

Elnökség: Szavacsina Géza tisz. elnök, dr. Kosztány Ignác elnök, Hory Béla al-elnök, Merza Gyula főpénztáros, Várady Aurél titkár, Kuszkó István jegyző.

Gyűjtő bizottság: Elnök Merza Lajos kir. tanácsos, Albert Sándor, Andrásovsky Dániel jegyző. Bagaméry Zombor, Bartha Gergely, Balogh Károly, Boregyszásy László, Bernáth Albert, Bíró János, Bréver János keresk., Böhm Mihály, Debreczeni Béla, Dondon József, Ferenczy Gyula, dr. Gidófalvy István, Gráf János, Havas László, Hevesi József, Huszár Gyula, dr. Kecskeméthy István, Kerekes János, Keresztény Pál, Kisfaludy Árpád, Kolin István, Kovács János, br. Mansberg Sándor, Nemes Ferencz, Paál István, Pollák Lajos, Polez Rezső, Pollák Samu. Poszler József, Reiter József, Sándor József, Szántó Bertalan, Szekula Akos, Szilágyi György, Tanács József, Tamási István, Tauszik Alajos, Terkál Béla, dr. Török István, Turcsányi Gyula, Vincze István, Virágháti Béla.

Unprendező bizottság: Elnök Vuchetich Sándor. Jegyző Köntzay Imre, Adorján György, Andrásovsky Dániel, dr. Eszterházy László, Fekete Béla, Gáman József, dr. Hadady Endre, dr. Haller Gusztáv, dr. Óváry Elemér, Nagy Gábor, Orbán Lajos, dr. Lázár Ernő, Reményik Lajos, Salamon Antal, dr. Széchy Akos, Dávid Endre.

Sajtóügyi bizottság: Elnök dr. Gyalui Farkas, Hegyes Vilmos, Herczeg Jenő, Kovács Dezső, Lengyel Béla, Magyar Mihály, dr. Óvári Elemér, dr. Papp József, Tokaji László. Jegyző Csokonay Viléz Mihály, Veress Endre dr.

E bizottságok kiegészítik magukat a törzsbizottságból, melynek tagjai ezek:

Törzsbizottság: Dr. Apáthy István egyet. tanár, Abraham Antal ügyvéd, Baká József kereskedő, Bartók György ev. ref. püspök, Benel Ferencz ügyvéd, dr. Bernáth Albert ügyvéd, Bíró Béla apát-plebános, Bíró János bankigazgató, dr. Boros György theol. tanár, dr. Csipkés Károly kir. ügyész. Dávid Endre, Debreczeni Béla máv. hivat., Dondon József, Dunky Ferencz fényképész, Dörgő Albert kir. közjegyző, dr. Eisler Mátys főrabbi, Esterházy Miguel, Ehringer Lajos városi tanácsos, Eperjesi Dénes, Fabinyi Rudolf egyet. tanár, Gaizgázó Manó főügyész, dr. Gáman József kam. s. titkár, Gáman Zsigmond kam. titkár, Grátz Mór luth. esperes, Gombos Ferencz nyomdatalajonos, Hadady Endre főkapitány, dr. Haller Gusztáv ügyvéd, Irsay I. József ref. lelkész, dr. Kádár János titkár, Kenessey Béla theol. tanár, dr. Kiss Mór egyet. tanár, Kolin István róm. k. lelkész, Koleszár Sándor ügyvéd, Lévy János hentes, Lengyel Béla szerk., Magyarossy Gyula kereskedő, dr. Márky Sándor egyet. tanár, dr. Nemes Ferencz polgárm. titkár, Nagy Gábor száll. tulajdonos, dr. Papp István táblabíró, Pákey Lajos főmérnök, Péterfi Dénes unitárius lelkész, Póczy Mihály főmérnök, dr. Rohonczy Lajos árvész. ülnök, Rucka Lajos birt., Simon Gyula erdőtan., Gy. Sipos Károly, Somodi István ügyvéd, Szabó Sámuel tanár, dr. Szádeczky Lajos egyet. tanár, dr. Széchy Károly egyet. tanár, gr. Teleki László (koltói) Tompa Kálmán színész, dr. Tutsek Sándor ügyvéd, dr. Versényi György tanár, Waltz Lajos főkerész, dr. Wettstein József orvos, dr. Weisz József ügyvéd.

SZÍNHÁZ.

Nebántvirág. Színházunk kitűnő vendége a legbájosabb primadonna szerepben vett búcsut a kolozsvári közönségtől. Nebántvirág kisasszonyt játsza el, Pálmai Ilka világhírű szerepét, melylyel azonban megróbbalkoznak kis és nagy művésznők egyaránt. Szoyer Ilonkát kissé feltűtött a szubrett szerepek e nagy kvalitásokat megkövetelő próbakövetl. Mert Szoyer gyönyörűen énekel, azonban a széles, határtalanul pajkos kis zárdaszűz, csupa szilajság, furlang, bájos könnyelműség, szabadjára bocsájtott vidámság, ami rendszeren nincs meg azoknál, kik olyan nagyon szépen énekelnek. Szoyer Ilonka azonban kedvence a muzsáknak és az isteneknek. Egy cseppet sem látszik meg játékán az opera komoly, kothurnusa nehézsége, könnyű, mint a csipkés fodra, széles, mint egy fiú, olyan aranyosan kaczag, ahogyan

azok tudnak nevetni, kiknek bőven kijutott a szív és lélek gazdag adományaiából. Neki bőven tellett, mert bájos, kedves jelenség, kire jól esik ránézni s mikor felnyitja száját, a hangok búbajos csengése élingat a legszebb álmodásba. Művészte különösen, ami a játékát illeti egyszerű, keresetlen, kerüli a szél-ségeket, nem eredeteskedik azonban ki ne lenne teljesen megelégedett, mikor ő önön-magát egészen, csonkítatlanul adja. Jótette Szoyer, hogy megengedte magának a könnyű muzsák templomába való rövid kirándulást. Nekünk vidéki publikumnak kik operákban nem láthatuk volna őt hozzá méltóan, megmutathatta magát, elgyönyörökdöttetett páratlan hangjával, s közben próbára tette hajdani primadonna vénáját, mely nem csalta meg őt, bár ő a komoly művészetnek udvarol. Hü volt hozzá s meghozta számára a fényes siker és őszinte elismerés babérjait, tapsait, hatalmas óvációit. A közönség roppant őszintén bucsúztatta és nagyon sokszor kellett az utolsó felvonás után is megjelenie a lámpák előtt. Kitűnő Lorient Kassai, fűrges és nagyon ötletes Celestin Mátrai, kisebb szerepekben Kalmár, Váradiné, Hegedűs, Dezséri álltak meg helyüket. Előadás után a vendégművésznő lakására kísérete az aranyifuság. A zajot éljenekre meg kellett jelenie az erkélyen is, hol a következő kedves szavakkal vett búcsut az ifjaktól: Kívánom, hogy a kedves ifjuságnak is olyan jól sikerüljön a vizsgája, mint az én vendég szereplésem. . .

A bakter. Stephanides karnagy egy felvonásos operettje holnap este a következő szereposztással kerül színpadra: Thereson — Tibor Lóri. Pierre — Ladislai. Mathis — Kassai. Georges — Kalmár. A grófné — Váradiné. 1-ső nyoszolyólány — Harkányi Gizella. 2-ik nyoszolyólány — Fehér Olga.

A végrehajtó. Ábrányi Emil egy felvonásos vígjátéka holnap az új operettel kerül színpadra, a czimuszerepben Szentgyörgyvel, kinek Mészáros, Szegő, Nagy Imre, Laczkó Aranka, Hegedűs Szeráfin és Cserényi Adél lesznek szereplő társai.

Holnap délután Csiky Gergely kitűnő színművét, a Stomfal-család-ot adják a minapi szereposztással.

Jászai Mari, a Nemzeti Színház nagy művésznője, ki négy év óta nem látszott nálunk, legközelebb vendégszerepelni fog színpadunkon.

Ifjusági előadás lesz vasárnap délután; színpadra kerül az alkalmommal a nagy francia klasszikus, Corneille tragédiája, Czié.

Heti műsor:

Csütörtök: d. u. A Stomfal család.
Este: A bakter, a végrehajtó.
Péntek: A bakter. A végrehajtó.
Szombat: A bakter. A végrehajtó.
Vasárnap: d. u. Ifjusági előadás. Czié.
Este: A modell.

Mulatság.

A **gazdász-majális** rendező bizottsága a meghívókat szétküldötte és a kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak forduljanak a rendező-bizottsághoz, vagy Lepage Lajos főtéri üzletben jegyeztessek magukat elő. Jegyek előre válthatók Lepage Lajos és Sándor Agoston és társa főtéri üzletben.

Választás előtt.

Kolozsvár város tisztviselőinek a mandátuma lejár a jövő hó első napjaiban s így a városi restaurációknak még július előtt meg kell történnie. Sok szó esik is már róla, különösen a városi képviselők körében, a hol nem egytől lehet hallani, hogy ezt vagy azt a tisztviselőt el kell csapni.

Egyet még pedig egy igen fontos körülményt azonban azok, a kik ezt hangoztatják, úgy látszik nem vesznek figyelembe, azt tudnillik, hogy a nyugdíjalap már jelenleg

sem tudja a nyugdíjjakat fizetni és igen sok ezer koronással terhelik meg a költségvetést.

Az **elcsapattal** tehát takarékosabban kell bánni, mert az adozó polgárságot terhelik meg csak még erősebben.

Rosz szokás, de azért Kolozsvártmár valóssággal uszássá vált, hogy a tisztviselők nagy része választások előtt elindul házalni a votumokért. Mintirtuk a házalást a helyettes polgármester ur kezdte meg. Polgármester akar lenni. Ebbeli törekvést több városatya előtt azzal indokolta, hogy Szavacsina Géza megbántotta és ezért a kommunitás elégtétellel tartozik neki. Itt az alkalom az elégtételadásra. Válasszák meg őt polgármesternek Szavacsina helyett s akkor tovább nem fog haragudni. Azt el-hisszük, hogy a h. polgármester ur kész volna a polgármesteri székért a haragról lemondani, de Kolozsvár város polgársága sohasem bocsátaná meg képviselőinek, ha ilyen áron szereznék meg azt a nagy örömet, hogy Nagy Mór többé nem haragszik.

Azt hisszük, akár haragszik, akár nem továbbra is, a h. polgármester ur, ezzel városi képviselőink keveset fognak törődni, a mint-hogy eddig sem vettek tudomást róla, de a választásnál éreztetni fogják mindenkiel szemben, hogy a ki a várostól fizetést huz, annak dolgoznia is kell.

Egy ilyen szegény városnak mint a miénk is, a legnagyobb takarékoskosságot kell kifejtenie és első sorban a város tisztviselőinek kötelessége e törekvést minden eszközzel előmozdítani. Azért ha már személyvátozást akarnak, gyakorolják ezt olyanokkal szemben, a kik privát vagy egyéb okokból nem dolgoznak vagy nem akarnak dolgozni.

És most, midőn a beszámolás órája nem-sokára elkövetkezik, még egyet bátrak vagyunk a tekintetes törvényhatósági bizottság figyelmébe ajánlani. Gyakran halljuk egy-egy városi közgyűlés után a kifakadást, hogy a tanács leszavazt mindent. De hát ki, vagy mi ennek az oka? Nem a tanács, hanem az igen tisztelt bizottsági tag urak, kik csak akkor jelennek meg tömegesen a közgyűlésben, ha választásról van szó. Mások, bármily fontos kérdések legyenek is napirenden, a legtöbb távollétével tündöklök s így történik meg aztán, hogy a legtöbb esetben a tanács győz az ő 28 votumával a kommunitás 112 szavazatával szemben.

Egy kis több kötelesség tudással és összetartással mindig győzhet a bizottság, de az a baj, hogy ezek a mi törvényhatósági bizottságunkban hiányzanak s ezért hallható aztán, hogy nem az történik a városházán, a mit a bizottság, hanem a mit a tanács óhaj.

A bizottsági tagoktól függ, hogy ez a ferde helyzet megváltozzék. Tessék szorgalmasabban eljárni a közgyűlésekre.

Levél a szerkesztőhöz.

Páris, 1904. máj.

Bétkoci Babel és a kolomp. Párisi drágaság. A Hotelok. A francia koszt és Nagy Gábor. Vespérmi magyar vendéglője. Versailles, Fontenablaeu, az Angolok csirkéje. A francia republikanus és demokratá gondolkodás. Az érdemrend szalagok üzője. A mi francia könnyűvérség. Voltaire Rousseau; Hugó Viktor, Carno koporsója. A nagy Napoleon sirja mellett. Mégis első nemzet a francia.

Eljövetelemkor megígérttem volt, hogy párisi benyomásaimról írök neked néhány sort. Távolról sem Páris ismertetése akar ez lenni, hiszen ma már Kolozsvárt nagyon-nagyon sok ember van, ki Párist nálammal sokkal jobban ismeri, meg aztán nagyképűsködni sem szeretem; de egyik, másik benyomást akarom megírni neked s esetleg az „Ellenzék” b. olvasóinak.

Délben érkeztem ide, tehát akkor, midőn a nagy boulevardokat, avenüket és tereket az emberek egy elleik, hogy néha az egész közlekedés elakad. E borzasztó zaj rettentően meglepi az idegent. A Kolozsvári szociálisták tün-

tesései egyik palais néhány árkádjának kis részét is alig foglalnak el. A kolozsvári összes bérkocsik száma egy bonlevárd negyven részében meg sem kotyannának. Sajátúsgosan lepi meg az embert a bérkocsi lovanak *kolompja*, mert legnagyobb részük kolomppal van ellátva (a gumí kereké-ért.) Ha szomit behunyja az ember, egy nagy juhnaját közt képzeli magát. Láttam 14.000 számú bérkocsikat is. De van legalább 20 ezer.

A vendéglők — már t. i. az első ranguk — rendkívül elegánsak és drágák. Van olyanis, a hol egy szoba ára naponként 100—150 frank. Persze mindenütt a koszt francia, a melyet nem könnyű megszokni. Az étlapokon a zöldesg dominál. Külön fogásnak is adják a legnagyobb részük ehettelen. Én nagyon előkelő helyen eszem, de a 6—7 fogásból álló dinét szívesen odaadnám Nagy Gábornak egyetlenegy jó magyar ételért. Van itt egy magyar vendéglő is a Veszprémi. Voltam ott is, de bizony már az is nagyon elfranciaosodott. A széklei-gulyás, pörkölt stb. alig lehet megismerni. Csak annyiban magyar, hogy paprikás — t. i. az ételek árai. Nagy drágaság van különben Páris környékén is. A napokban Monteleuban voltam s ott dejeunéztem meg. Egy kárkesonyi ebéd 10 személyre sem kerül Kolozsvárt annyiban. A szomszéd asztalnál voltak valami angolok, egyik fogás sültosirke volt. A osirke egy nézett ki, mint egy „sovány labda” Lázár Ernő barátom kifejezése szerint és ára 15 frank volt. Egy jó éti magyar négyet igen könnyen megehetett volna bevezetésül. Na de itt sok a pénz. Hozzák gar-madával az angolok, meg az egész világ. Különben meg is becsüljük az angolokat. A vendéglőkben jóval több angol beszédet hallani, mint franciaét.

Itt különben semmi sem mutatja a republikát és demokrátiát. Soha életemben annyit rendszalagot nem láttam viselni, mint itt. Igazán minden felnőtt ember harmadikának — ha francia — ott van a külömböző színi szalag gombjában azt mondják nagyon könnyű is kapni. Talán equalité kedvéért. Nem sokára mindenki-nek lévő, meglesz az egyenlőség. Aztán a világ egyik nagy nemzetének aristokrátiája sem zárkóztottabb, mint a régi francia aristokrácia.

Különben is itt minden-minden a régi királyságra és oszárzásra emlékeztet. Ha kimegy az ember Versaillesbe, ott látja az építészetben, művészetben a hatalmas nagy uralkodók nyomait. Fontenebleauban XIV. Lajos korszakot alkotó stíljét butorzatban, porcelánban, képeken, kertben. Ott látja nagy Napoleon nagy hatalmának oroszán körmeit.

A könnyelmű francia különben mind ezt könnyen veszi. Ha mutatják a nagy Napoleon trónját, szobáit, gyözelmi jelvényeit vagy a kis kerekasztalt, a melyen lemondását aláírta. — Ő ezt semmiben sem veszi a Folberger pezsgős kis asztala jobban érdekli őt. Midőn a nagy Napoleon sirjánál voltam s olvastam végrendeletének azon sorait, hogy holttestét a Szajna partján — Franciaországba — „oly igen nagyon szeretett” hazájába temessék el, láttam hideg angol arczán is bizonyos megatottságot, de a francziák egész közömbösök voltak.

A pantheonban megnéztem Rounsseau, Voltaire, Hugo Viktor stb. koporsóit, e nagy emberek hamvai mellett — „kik az egész világ helyett gondolkodtak”, szívem nagyot dobbant, a francziák inkább a Carno koporsója körül levő koszorúk szalagjaiban gyönyörködtek. Itt megjegyzem, hogy a Carno koszorúi közt láttam a magyarokét is. A Viktor Huguéi közt nem láttam azt, a melyet a magyarok néhány százan helyeztek volt le, midőn dr. Orbán Balázs francziál szónokolt és Ábrányi Emil saját gyönyörű költeményét szavalta el.

Azonban ne hogy félre értessem. Dacozára annak, hogy a jelenkor francziáinak egyrésze kissé könnyűvérti, én azért mégis a világ első nemzetének tartom. — S bizonyára el fog ismét következni az idő, midőn megint mint annyi századon át, Európában ők fognak vezetni. El fog következni a francia hazafias gondolkodás reneszansza. S ha kell az emberi szabadságról s hazájuk nagyságáról kész lesznek a barikadokon vérezi el, a miként nem annyiszor vérezték.

El fog érkezni az idő, midőn nem fognak lelkesülni — miként most — Európa legzsarnokabb és minden szabadságot eltipró országával a muszákkal.

csak a ruhában, hanem a típusban, de leginkább a nyelvben nyilvánul. A tanárok különféle nemzetiségűek; sok közöttük a német, francia, olasz, kevesebb a belga és spanyol, akad még amerikai is. A természetudományokat olaszul, néha francziálul is adják elő, a főtannyelv a latin. De ez is spanyol, olasz, angol, francia kiadásban. Az olasz genitricé helyett dzenitricet, ecce helyett eccese-t mond; az angol nyafog; a skót mind egyformán énekel, közeledik hozzá a grande nation fia, a francia; legkegyetlenebbül a lengyelek ütök hátha a prozodiát.

Ezeket követték — a magyarok.

De elfelejtettük a defendenst. Szeme tétovázva siklik tova az aranyos karszékeken, melyekben a tanárok ülnek. Apró szobákban ilyen nincsen, de a tudomány tisztelére ilyenkor a szegénység is szemet huny. A szorongó defendens fenn a torony-kadhetrán sehol sem talál biztatást, csak az oldalt ülő tanárban. Ez képezi a tartalékot, de itt a tartalék kirohanása mar a védőnek kudarczát jelzi. Mély csendben némul minden ajk, csak a szemek függnek élénk érdeklődéssel a katedrán álló ifjún. Az arguensek a nyílt mediumon, mint kifejtett csatasor a katedrával szemben foglalnak állást.

Adott jelle feláll az első és odadobja a keztyűt. Felüti a thesisek jegyzékét, egyet felolvas, ezzel szemben felállítja ellenvetését és bebizonyítja. A védő összerzezent. Talán épe tételtől fél. De a támadás már megtörtént, hát-rálni nem lehet, összeszedi magát és ismétli a nehézséget. Ismétli a maiort, észreveszi a kétes értelemű szövegselvényeit, feleletben distingvál és könnyebben lélegzik fel: az első csapást úgyesen fogta fel. A siker bizalmat önt beléje, lassanként ki melezszik, arca kigyul, nem bánná, ha a pápa előtt állna.

A tanár mérsékli hevét, a hallgatóság tetszését nyilvánítja a disputa hevesebben folyik, elmúlt már a harmadik támadó bat-tériája is. Nálhatgat a negyedik is, a defendens megállotta helyét, győzött. . .

Kívánnunk neki szerencsét, neki még sok babért terem a Pontificia Universita Gregoriana Rómában.

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Fordította: Amica.

(60.)

(Polytatás.)

— Én azt hiszem, hogy Hildának is ez a véleménye, — válaszolta Geoffrey. — Jó, — holnap látnunk kell őt és akkor a részleteket eligazítjuk. Nekem az a kívánságom, hogy ő rögtön legyen a feleségem, és ez által adja meg nekem azt a jogot, hogy őt és az érkeket védelmezzem! Nekem az a sejtelmem, hogy itten bonyodalmak vannak előttnk.

— Ez a terv volna a legjobb, — válaszolta Kourtland. Miért ne csinálnátok Skót házasságot minden ceremónia nélkül?

E sugalmazásra a Geoffrey szemei szikráztak. A következő reggel ő és Diána a korteken keresztül korán mentek át a romtelakba. Kourtland és Konrád lassabban követték őket a csolokon, ők nem voltak bizonyosak benne, hogy lesz-e rájuk szükség, de ha az érkekezetben való részvételtelre felszólítják, készen állottak.

Hilda várakozni látszott a vendégeire, és a szeretőjével a határt képező sóvény mellett talákozott. Az utóbbi időben egy kis ajtót csináltattak oda, az odavezető uton látszott, hogy gyakran jártak rajta. Hilda egy levelet tartva a kezében ment elbük.

— Olyan különös dolog történt! — mondta aggályosan. Lord Lookwood hirtelen

*) Forrásaím: Magyar Sion, 1887, 1888 évfolyam; dr. Pethő; A collegium Germanico Hungaricum. U. o. A theologiai tanulmányok reformjáról seminariatumokban. Steinhuber biborok: Geschiehte des coll. Germ. Hung. in Rom. I. II.

felbontotta az eljegyzésüket és elhagyta azt a házat, hol most Linda Skótországban idözik. Szüksége van reám. Kér, hogy menjek hozzá és én megyek. Ő elhatározta, hogy Strathmair kastélyból rögtön távozik. Az én szegény, szegény testvérem, egyedül kíván lenni! Tudatla velem annak a helynek nevét, a hol találkozom vele. Ő előbb érkezik oda. Az esteli vonattal indulok. Tudod, hogy ez a hely hol van? — és átadta Geoffreynek a levelet, ujjával azon helyre mutatva, hova az a név volt írva.

— Igen, tudom! voltam ottan — volt a lassan adott válasz. Egy barátom az ottani közösgben lelkész. Ő nála voltam látogatóba. Az szép hely, de vad és magányos! Osodálom, hogy a testvéred miért választotta azt? A felvidéki látogatására nem alkalmas ez a késői idöszak.

— Mit határoz az? Én azt gondolom, hogy ő egyedül kívánt lenni. Rögtön men-nem kell hozzá! Márta velem jön és téged kérek, hogy visszajövetelemig viseld gondját Kalibánnak. Magam akartam menni, de Márta hallani sem akar arról és ő talán mind a ket-tőnknek segítségünkre lesz!

— Igen, Mártát vidd el magaddal, — mondta Geoffrey, kinek a szeme még mindig a levelet volt. Hilda, bocsás meg, nem szám-dekoztam a levelet tovább olvasni, de vala-mint látok benne az irományokról. Mit tud azokról a testvéred?

— Ugy látszik, hogy hallotta; de nem tudom, hogy miképpen, mert biztosan tudom, hogy én semmit sem mondtam arról, hogy az utóbbi napokban olyan irományok jöttek a birtokomba, melyek az atyánk titkára vonatkoznak; ő mindent tudni kíván, azt kívánja, hogy vigyem hozzá azokat. Termé-szetes, hogy azt nem tehetem, miután azok Kourtland urnál vannak. Linda nagyon sokat látszik tudni. Geoffrey, olvasd el a levelet. Előtte és Diána előtt megmutatom titkáim. Nézd, hogy ő mit mond. — Nemelyik mondatát nem értem.

Mig Geoffrey a sűrűn beirt lapokat ol-vasta, Diána tudatta Hildával a Kourtland

megérkezését és látva őt Konrádot a kikötő helyen a csolnakban ülni, intett nekik, hogy jöjjenek hozzájuk. Azok odamentek és Kourtland elmondta Hildának a mit a mult este Geoffreynek mondott.

— Örülök, hogy a Linda számára elég vagyon lesz — mondta Hilda szelíden. Neki sokkal több szüksége van arra, mint nekem. Ha ez az eljegyzés fel van bontva, alig tudom elképzelni, hogy mi lesz a Linda legközelebbi lépése. Ugy látszik, hogy megunta azt az élet-tel, melybe oly mohó vágygárral vetette magát. Gondoltam, hogy így lesz. En egy hónap alatt halálisan megunnam. De látnom kell őt — a levél oly keveset mond.

— En ebbe a Varcoe Klaud kezét látom — mondta Geoffrey, a levelet Hildának visszaadva. Más nem tudhatta, vagy gyanit-hatta a mire itten cselezva van. Ő mindig bámuloja volt Lindának; Franceska gyakran mondta azt nekem. És azon tündödm, ha vajjon most nem igyekezik-e az udvarlójánál több lenni!

Hilda elhalaványodott.

Ah, — kiáltá — ez sok mindent meg-magyaráz! De én bízom abban, hogy Linda nem fogja magát a Klaud hatalmába átengedni. En sohasem bízam Klaudban, soha-sem voltam arra képes, még barátságunknak a napjaiban sem. Es most, hogy többet tudok — tudom, hogy az apja mit gondolt róla — kevésbbé bízom, mint valaha. — Ha ő a Linda barátságát keresi, akkor a testvérem-nek több szüksége van rá, mint volt valaha. Hozzá kell mennem! Figyelmeztetnem kell őt. Semmit sem viszek magammal. De elmon-dom Lindának a mi e dologban történik és biztosítom, hogy egyenlőben fog osztokozni velem. De semmit sem szabad Klauddal tudatni, vagy ő igyekezni fog magát a Linda és az én, a mi rovásunkra meggadagítani, a hogy az atyjával szembe tette volna, ha képes lett volna reá! És az atyánk halálá-nak az egész történetét el kell neki monda-nom. En azok után a mit Kourtland ur mon-dott, hiszem, hogy sem az apa, sem a fiu nem akartak neki ártani; de mind a kettő

igyekezett elvenni tőle azt, a mitől ő nem akart megválni. Legálább ezt tudnia kell Lindának, mielőtt Klauddal több dolga lenne.

— Igen, én is azt gondolom, hogy ezt neki tudni kell — mondta Diána.

Ekkor Konrád sózott fel. — De, Hilda, Hilda, miért megy maga arra az idegen vad helyre? En ellene vagyok annak! Es most, hogy arról a különös em-berről, Varcoe Klaudról beszél, még inkább ellenem! Tegyük fel, hogy őt is ott találja?

— En nem félek Klaudtól — válaszolta Hilda nyugodtan.

— De miért menne maga oda? — sür-gette Konrád izgatottan. Miért nem ir a test-vérének, hogy ő jöjjön ide? Az mindenképen jobb volna. — Engedje, hogy rögtön sürgö-nyözzünk!

De, Hilda mosolyogva mondta:

MINDENFÉLE.

— Május 11.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken (május 13-kán) jelenik meg.

— **Az Emke május 12-iki választmányi ülése,** dacára a holnapi ünnepnek, délután 3 órakor a városházán a szokott módon megtartatik. Husz esztendő óta, mióta az egyesület létrejött, minden hó 12-én d. u. 3 órakor az ülés rendszeren megtartottat s az az elnökség ezuttal sem tartotta megszüntetésnek rajta változtatni, egyfelől, mert a változtatás zavarra adna okot, másfelől, mert az évi rendes közgyűlés közeledtén, a tárgyakat el kell látni. Különben is délután annál inkább riérnek a tagok a közművelődés jótékony munkáját gyakorolni. A holnapi ülés állapodik meg Jókai Mór emlékének is megőrzik-tetésében, s több segély-ügy tárgyalatik. Az ügyek előkészítése végett a direktorium Béli Akos grófnökölete alatt ma délután ülésezik.

Jókai és az Emke. E hivatalos kézből vett közleménnyel kapcsolatban fölemlítjük, hogy Jókai Mór az Emkének az alapítástól kezdve sok éven át buzgó apostola volt. A többiek között kéziratos adott mindenkinek, a ki az Emkének adományt tett. Így tetemesen növelte az Emke vagyonát.

— **Mikor jön a kultuszminiszter Kolozsvárra?** A kultuszminiszter e hónap 16-án érkezik Kolozsvárra. Három napig fog Kolozsvárt időzni. Innen Bánffy-Nagyra megy s megsejlemlíti az ott épült polgári iskola új épületét.

— **A kolozsvári üzletvezető nyugdíjazása.** A Máv-nál a statáriális ítélkezés s annak végrehajtása megindult. Schandl kolozsvári főfelügyelő-üzletvezetőt 24 óra alatt nyugdíjra menesztették és hivatali utódját, Jármay Bélát, ki Budapesten mint üzletvezető-helyettes működött, már tegnap le is küldötték, hogy a vezetést átvegye.

Schandl Mihály különben, mint egykori Garibaldista betöltötte ugyan a 60 évet, — azonban ereje is, kedve is volt szolgálni. S mint mondják, pár évig nem is tervezték nyugalomba helyezését, azonban a sztrájkjal kapcsolatosan szükségét látták annak, hogy rögtönítélő bírósággal az üzletvezetőség ügyei vezetésétől eltávolítsák és nyugalomba küldjék.

Beavatottak a gyors nyugdíjazás okát egy fölterjesztésben látják.

Schandl ugyanis rendeletet kapott, hogy a sztrájkból kifolyólag széleskörű vizsgálatot indítson s azt a legszigorubbán vigye keresztül.

Schandl ezzel szemben állítólag olyan jelentést tett, hogy miután az üzletvezetőség alkalmazottai nem kezdeményezték a sztrájkot, annak általános kitörése után példásan viselték magukat s a fővárosból kapott első hívó szóra azonnal munkába álltak, nem látja szükségét egy szigorú vizsgálatnak, mert ez a kedélyeket mód nélkül izgatná, a figyelmet elvonná a szolgálat teljesítésétől és így a forgalomban zavarok, rendeltetések származhatnak, a mi baleseteket és károkat okozhat.

E jelentés a helyzet helyes megítéléséből keletkezett. A szolgálat érdekeit s az utazó közönség élelbiztonságát tartotta szem előtt. Am a hatalomnak úgy látszik nem volt igénye ez a jelentés. Ennek eredménye az, hogy Schandl üzletvezető a tegnapi naptól kezdve egészen váratlanul megszűnt üzletvezető lenni.

Garibaldi egykori derék katonáját a szolgálatban is egyenes lelki, pontosságos szerető, nemzeti érdekeinket erős kézzel szolgáló férfiut távozása alkalmával az összes alkalmazottak szeretetteljes tisztelete s a közönség őszinte rokonszenve kíséri.

Schandl Mihály üzletvezető nyugdíjaztatásának okaira nézve fentebb elmondottak természetesen olyan hírek, a melyekre nézve pozitív adatokat nyerni nem lehet.

Maga Schandl Mihály üzletvezető, kite tárgyhban személyesen megkerestünk, a nyugdíjaztatás eme, a villamos erő gyorsaságával történt keresztülvitelének okaira nézve, csak annyit mond, hogy a szolgálati szabályzatból kifolyólag az ő nyugdíjaztatásának ideje már rég eljött.

Ó a legérgebb tisztviselője a máv-nak. A mikor az első pilotákat leverték, más szolgálatban állt.

A népszerű üzletvezető tegnap írásban bucsuzott el az alkalmazottaktól, kik mindannyian sajnálják távozását.

Az új üzletvezető ma délelőtt sorra járta az üzletvezetőség összes irodáit. Munkaszta-laiknál ő kereste fel a hivatalnokokat. Megjelenése, modora jó benyomást keltett a tisztviselői karban. Óhajandó lenne, hogy az új vezető is igazság, pártatlanság s humánus és irányítva vezetői feladatainak teljesítése körül. Ezt megkívánja a vasuti szolgálatnak az a különleges volta, melynél az erőszak, igazságtalanság retentő következményekkel járhat. Jóakarattal és szeretettel, mindamellett szigorú pártatlansággal kell a személyzet ügyeit irányítani. A tehetségeknek megnyitni az utat, a besugók működését pedig meg kell szüntetni. Általában végét kellene szakítani annak, hogy a protekció érvényesüljön s az állam igazi és hű munkásai igazságtalan elbánásban részesüljenek.

— **Esküvő.** Szép esküvő folyt le ma d. e. Kolozsvárt. Péch Aladár fővárosi Damjanits utcai főgimnáziumi tanár esküdtött örök hűséget Mózes Erzi k. a. -nak néhai Mózes András kolozsvári unit. lelkes szép fiatal leányának. Az anyakönyvi hivatalnál Orbán Lajos h. anyakönyvezető teljesítette a hivatalos funkciót. Tanuk voltak, Nyíró Géza tsvszki bíró Aradról és Perndl Ignác igazgató. D. e. fél 12 órakor az unitárius templomban Ferencz József püspök egyhá-zilag is megáldotta a fiatal párt.

A templom egészen megtelt előkelő, nagy közönséggel.

Koszorus leányok voltak: Gyöngyösi Iboilya, Széles Irma, Kriza Ilona, Kovács Irén, Kovács Margit, Szabó Katalin, Gyöngyösi Berta, Öörzy Erika. A koszorus leányok mind rózsza színű ruhába voltak öltözve.

Vőfélyek voltak: Máyer Béla, dr. Lőry István, dr. Kriza János, dr. Mikó Imre, Kovács Kálmán, Asztalos József, Gáll Jenő, Raffay Károly.

A templomból Kovács János főiskolai tanár vendégszerető házához ment a nász-geke, a hol gazdag lakoma várt a vendégeknek.

Jelen voltak özv. Péch Józsefné örömanya, özv. dr. Nagy Károlyné, a menyasszonyt neveltanyja, Ferencz József püspök, Péch Béla műszaki tanácsos, Péch Ödön Máv. ellenőr, Péch Kálmán erdő tanácsos, Lászlóczy Kálmán, Mikó Imre kir. táblabíró, Gyöngyösi Béláné, Füzy Aranka, Öörzy Tivadar, lovag Oelberg Gusztáv, Kovács János, Orbán Lajos, Kovács Lajos stb. A fiatal pár az esti vonattal elutazik Budapestre.

— **Esküdtörzsi tárgyalás Kolozsvárt.** Nemzetiségi izgatás miatt állt ma az esküdtörzsi előtt egy oláh újságíró. Moldován Eugen Vazul, hírlapíró, kit a kolozsvári kir. törvényszék esküdtörzsi bírósága nyomtatás útján elkövetett izgatás miatt csak a múlt évben három havi fogházra ítélte és ki az ítélet jogerőre emelkedése előtt Rómániába szökött, azonban midőn onnan visszatért, elfogták s most vizsgálói fogságban ül, ma megint a kolozsvári esküdtörzsi bíróság elé került. Ma is izgatással vádolják, melyet a „Podia Popului” című oláh lapban követelt el.

Bíróság elnöke: Reinbold Arthur. Szavazó bírák: Csiszér Károly, Stephán Elek. Vádlok: dr. Endes Miklós alügyész.

A vád- és védbeszédnek elhangzása után a magyar nemzet elleni gyűlöltre izgatás büntetést az esküdtörzsi bíróság megállapította. Ennek folytán a törvényszék Moldován Eugen Vazul szintén bűnösnek találta. Elítélte a 23 éves vádlottat 4 hónapi államfogházra, 50 napi fogházra változtatható 1000 korona pénzbüntetésre, március 28-tól május 11-ig terjedő vizsgálati fogságát nem számítja be.

A tegnapi végtárgyaláson az esküdtörzsi marasztaló ítélete alapján 2 heti fogházra és 100 korona pénzbírságra ítélte.

— **Egy kopalód tyúk.** A kolozsvári nemzeti színház egyik népszerű tagja beszélt el nekünk az alábbi tyúk históriát, mely talán a természetrajz buvárainak is érdekes adatot szolgálhat a tyúk kopalód képességéről. És most adjuk át a szót művész barátunknak: A házi gazdánknak, — így szóló színész barátunk — volt egy igen szép, kedves fehér tyúkjá, a melyik az udvaron napestig fesztelen kedvességgel kapirgált, vidáman karicsált és hangosan kódogált, ha a szemetes láda büszke királya: egy szerte-lenül kaczer kakas a tarka bóbításnak egyetlen vetélytársának tisztességét szándékkal kizsájt. A tyukleves nem tartozik ugyan a legutolsó étkek közé, mindazonáltal nem volt a ház szakácsnéja se gyilkos szándékkal az udvar főfőhőre delője iránt, a ki határozottan népszerűségnek örvendett. Történt egy napon, hogy a derék tyúk nyomtalanul eltűnt. Némelyek azt hitték, hogy tyúk létre is csirkefogóknak esett áldozatul. Egy ideig általános volt a részvét iránta, de később belenyugodtunk a sors csapásába. Egy, két, három, négy, öt hét telt el azóta. Az ötödik héten a ház kedves és dédelgetett özvegye, családí örömlőnek nézett eléje, végtelen örömeire a szomszéd tigris-szörű kandurjának. A czicza — mondom, — a tyúk eltűnésének ötödik hetében ismeretlen helyen több apró cziczákat ada életet. Ez a körülmény az egész házat nagyban kezdte foglalkoztatni és mindenki a czicza mama kutatására indult. Nemsokára a konyha éber szellemű Vesztaaszúze észrevette, hogy a cziczamama egy elhanyagott pincze ablakon át lép az udvarra. Columbus Kristóf óta ez a fedezés okozta a leglázasabb örömet. Nyomban lehajoltunk az évek óta elhagyottan álló pincze üregbe, a hol nemcsak az apró cziczákat, de az öt héttel előbb eltűnt tyukot is megtaláltuk. Képzeltető, hogy a cziczákról most minden érdeklődés a tyúk felé fordult, a mely roszkadozva, csontig lefogya tipegett mentő körül és ért-hetetlen tyukszavakat karicsált. Elképpvedve álltunk meg e két lábu tollas Übrik Borkála, e tyúk-Suoci előtt, a ki öt hétig nem evett és nem ivott. — mivelhogy kerek öt hete volt annak, hogy egy vigyázatlan pillanatban beesett a pincze ablakán s mivel hogy csak tyukkesze volt, nem jutott eszébe segélyért kiáltani. Életben maradására rejtély volt előttünk, Am a rejtély homálya is csakhamar derengeni kezdett, mert homályhoz hozzá szokott szemünk egyszerre tojáshejakat pillantott meg a földön. Ime a szükség zsenialissá tette a tyukot. Mikor szörnyen kezdte az éhség gyötörni, hát letojott és szépen felfalta a saját tojásait. És ez a tyukvilágban pártját ritkító zsenialitás *) mentette meg életét. Most már gondos ápolás alatt van és remélhető, hogy a tejsze mártott zsemlel és pompás ivó víz visszaadja erejét és egészségét. Az eset különben a tyukörökben mindenütt érthető szenzációt keltett.

— **Konfirmáció.** Az unitárius templomban holnap délelőtt tartatik meg a növendékek konfirmációja. Az áldozó csü-

*) Művész barátunk a tyúk zsenialitásának tulajdonítja, hogy éhsége csillapítására tojt. Am a dolog magyarázatja az, hogy a tyúk tojóhelyének keresése közben bujt a pinczebe, a honnan több nem jöhetett vissza. Az itt tojt, egy két tojást aztán ösztönyszerűleg felfalta. — a szerk. —

törtöki ünnepi istentiszteletet Végh Mihály egyházi titkár fogja végezni.

— **Évzáró ünnep.** A kolozsvári ev. ref. collegium „Önképző Köre” május hó 14-én szombat délután 3 órakor tartja meg évzáró ünnepélyét.

— **Szt. Antal felolvasó-est.** A leg-közelebbi Szt. Antal felolvasó-est, melylyel az V-ik ciklus befejeztetik, f. hó 14-ikén szombaton este 6 órakor fog megtartatni. Felolvasni fog báró Bálint József cs. és kir. kamarás „A játékonyság” című themáról. Pollák Karolin okl. tanítóné és Várad Barta Gyula joghallgató egy-egy költeményt fognak elszavalni, a Mária énekkar pedig négy vallásos éneket fog előadni. Székelyi gróf Majláth Gusztáv Károly kath. püspök a felolvasó estén való megjelenését kílátásba helyezte.

— **Jókai sirhalma.** Budapestről írják: Tegnap óta földben nyugszik a nagy halott. A kerepesi-uti temetőnek hazánk nagy-jai porladó szívétől megszentelt talaja tegnap óta újra fölmagasztosult. Ott aludta át az éjszakát a költő, hideg rögben, illatos virág-szőnyeg alatt. A Kossuth és Deák nyugó-helye között emelkedik a hat lábnyi kis sírdomb előtt egyszerű tölgyfatábla, e fölírás-sal: „Itt nyugszik Jókai Mór. Élt 79 évet. Meghalt 1904 május 5-én.” A hantot Adakaléból, a „Senki Szigetét”-ről érkezett virágokkal hintették be, ráhalmozva a rengeteg sok koszorút. Most valóságos virágerdő emelkedik fölőtte. Kora reggel óta nagy néptömeg zarándokolt a sírhoz. A délelőtt folyamán alig lehetett már a közelébe jutni. Száz-száma jönnek az emberek, őszinte szeretettől vezetve, leróni fölbecsilhetlenül sok adósságukat. Mindenki érzi a hely magasztosságát. Csendben, levert kalappal állják körül a sírt. Némelyik halkan egy-egy imát mormol vagy titkon egy-két könyecseppel töröl le, sőt néha tojtott zokogás is hallik és elfogja az egész nagy embercsopót szívét a fájdalmas áhítat. Mintegy megtörik a sír hideg zárára, utat engedve a költő szellemének, hogy az a halál után is meghódolásra kényszerítse a szíveket.

— **Házi viadal.** A K. A. C. holnap délután tartja házi versenyt. A vezetőség mindent elkövet a holnapi verseny sikere érdekében. A közönség körében is örövendes az érdeklődés a régi országos hírű egyesület ezen nyilvános szereplése iránt. A számozott jegyek Püspöki Miklós, Kun Mátyás és Lepage Lajos urak tiszteletben nagyszámban vannak előre letetve. A közönség figyelmét felhívjuk arra, hogy előrevétel a jegyekre nézve csakis osztoztörökön fél 12 óráig lehetséges, azontul d. u. 2 óráig a Tornavivádó helyiségében lesz kapható. Az egyleti érme is már elkészült. A kiváló csinnal elkészített és országos becseslő bíró K. A. C. érmei elnyeréséért az athleták körében is nagy a népszerű vetélkedési kedv. Több jeles erő méri össze a versenyen erejét. A távol- és magas ugrásban ifjú Somodi István és Szegedi Géza több országos verseny első győztesei versenyeznek Zsák Zoltán híres ugróval. A súlydobásban és emelésben Véczy Viktor és Veres Lajos vetélkednek. — A versenybírószék kiváló sport-térfinakból van összeállítva báró Jósika Gábor és dr. Szécsi Akos elnökelete alatt. A győzteseknek bájós női kezek, Dávid Endre egyleti alelnök szeretetreméltó kitérő leánya fogja a díjakat feltűzni.

— **Gróf Apponyi Albert.** Több nap óta híre jár képviselői körökben és a lapokban, hogy gróf Apponyi Albert vissza szándékozik vonulni a politikai tevékenység teréről s hazatér gazdálkodni eberhardi birtokára.

E hírlésre vonatkozólag a Magyarság tudósítói megkérdezték gróf Apponyi Albertet, ki tegnap Bpestre érkezett s a következőket írja:

Apponyi visszavonulásának híre nem felel meg a valóságnak, sőt az minden tényleges alapot nélkülöz. Nem felelek meg a valóságnak azok a hírlések sem, hogy gróf Apponyi Albert vizsátérni szándékoznék a szabadelvű pártba. A dologból annyit a valóság, hogy gróf Apponyi Albert közelebb beszámoló beszédet mond jászberényi választás előtt, a melyben ki fogja fejteni a mai politikai helyzetre vonatkozó állásfoglalását. Ki fogja jelenteni, hogy a nemzeti követelmények kivívásáért tovább is küzdeni fog, csüggedést nem ismerve. Aki majdan helyeselni fogják a beszámolóban foglalt programszerző nyilatkozatát, azok követni fogják; akik nem helyeslik, azok nem követik, de gróf Apponyi Albert, ha még maga maradna is, akkor is megmaradna eddigi álláspontja mellett. Azok a hírek, melyek arra vonatkozólag hoztattak forgalomba, hogy a szabadelvű pártból kivált volt nemzeti pártiak egy része Bánffy Dezső mozgalmához kíván csatlakozni, a másik rész a harciasabb ellenzékhez és ismét egy rész a szabadelvű pártba térne vissza, szintén csak merő kombinációk.

— **Kereskedés.** A kolozsvári kereskedők és kereskedők ifjak társulatának elnöksége fölkéri a tagokat, hogy a f. hó 12-ikén d. u. 3 órakor a kör helyiségében tartandó közgyűlésen a sürgős elintézésre váró tárgyalási pontokra való tekintettel, okvetlen megjelenni szíveskedjenek.

— **Gyűjtés a mentőknek.** A napokban ismertették a mentők működésének rendes havi kimutatását. Ha ezeket a jelentéseket figyelemmel kíséjük azt a szembetűnő jelenséget észleljük, hogy a mentőket városunk közönsége mind több és több esetben veszi igénybe, a mi legigazabban bizonyítja működésüknek nemcsak lelkiismeretes és szak-szerű, hanem nélkülözhetetlen voltát is. Köztudomású dolog, hogy július és augusztus hónapokban nehezedik leginkább vállalkozni az első segítség nyújtásának terhe, mivel a nyári nagy munkával arányosan nő a balesetek száma, vagy arra az időre, midőn a mentők legnagyobb része elhagyja az egyetemi várost. E visszárs állapoton rég óhajtott segíteni az egyesület vezetősége, mit azonban folyton megátoltak a szűkös anyagi viszonyok.

A Mentő-Egyesületnek humanismusról közmert szakelődő, a ki mindig önfeláldozó és önzetlen volt ott, hol a szenvedő emberiség sorsán enyhíteni kellett, ismételtén fényes tanujelét adta nemes gondolkodásának, szerkesztőségünkhöz intézett alábbi levelében:

Az „Ellenzék” tekintetes Szerkesztőségének.

Helyben.

Rég tapasztalom, hogy a mentésnek a szűnő alatt fokozódott munkáját alig 1—2 mentő teljesíti csak, mivel legnagyobb részük a vakációt szülei házában tölti, s a kik itt maradtak, anyagi áldozatot hoznak a mentés ügyének, mivel itt őrülik összehasonlíthatatlanul drágább az otthon valónál. Udvös volna tehát, hogy a mentés ügye hiányt ne szenvedjen, legalább 5—6 mentőnek az itt maradását megkönnyíteni némi segéllyel, s e célra, mig az Egyesület hog anyagi viszonyok közt juthat, legalakmasabbnak vélem egy gyűjtés fogantatását. Hogy eszménnek némi súlyt adjak, ide mellékelek 20 koronát, s kérem a t. szerkesztőségét, szíveskedjék egy ily arányú gyűjtést megindítani.

Kolozsvár, 1904. május 6.

Tisztelettel

Dr. Brandt József.

A pénzt átadtuk dr. Czetz Dénes gyógy-szerész, mentőegyleti pénztárnoknak. Felhívjuk azokat, a kik a humanusm érő, kiváló férfiu: Dr. Brandt József, miniszteri tanácsos egyetemi tanárral együtt éreznek, hogy a jelzett célra adományokkal a törekvést előmozdítani igyekezzenek. A hozzánk érkező adományokat esetről-esetre nyilvánosan fogjuk nyugtázni.

— **Dr. Haller Károly egyetemi tanár jubileuma.** Dr. Haller Károly miniszteri tanácsos kolozsvári egyetemi tanár, tanári működésének 40 éves jubileumát Pünkösd másod napján ünneplik Kolozsvárt. A szép ünnepség az egyetem új központi épületének díszes aulájában fog lefolyni. Dobál Antal az ügyvédi kamara elnöke, mint rendezőségi elnök fogja a gyűlést megnyitni. A negyven év előtti hallgatók nevében Benel Ferencz fogja dr. Haller Károlyt üdvözölni. A Ferencz József tud. egyetem részéről dr. Apáthy István rektor mond beszédet, a város részéről pedig Szvacsina Géza kir. tanácsos, polgármester fogja dr. Haller 40 évi közéleti munkálkodását méltatni. Ezután az intézetek és egyesületek fognak következni, melyekben dr. Haller Károly alkotó és szereplő. Az Emke legelső elnökét Nagy Károlyi teológiai tanár, jegyző fogja üdvözölni, a Mentő-egylet részéről Hevesy Imre dr. igazgató. Azonkívül vagy 12 egyet fogja a Haller munkálkodása iránti háláját kifejezni. Délben Nagy Gábornál díszes bankett lesz. A meghívókat az ünnepélyre még e héten szétküldik.

— **Szent György-szobor Kolozsvárt.** Kolozsvár egyik köztere, az Arany János-tér egy nagyon szép szobrot kap, a mely művészeti tekintetben Európázerte híres. E szobor az 1393-ban kolozsvári mesterrek által készített Sz. György-szobor, mely újra öntéssel, új talapzattal állítatik fel. A A talapzatot Nagy Lajos korabeli építészeti emlékek után állította össze Lux Kálmán műépítész, ki a műemlékek orsz. bizottsága részéről a kolozsvári Sz. Ferenczrendi zárdarefektoriumának restaurálási munkálatát irányítja.

E szobor felállításával Kolozsvár nevezetességei egygyel ismét szaporodni fognak. Az Arany János-tér művészi módon fogja díszíteni a gyönyörű szobor, mely arccsal a London-utca felé fog nézni. Dr. Haller Károly elnök, dr. Posta Béla előadó s a jegyző aláírásával ma ment be a városi tanácsához az építési engedély iránti kérés, valószínű, hogy hamar megjön az engedély, miután vajmi ritkán van alkalom, egy-egy szobor építésre engedélyt adni.

A szobor talapzatához az engedély megadása után azonnal hozzá kezdenek a szeptemberi egyetemi év megnyitására már állani fog a szobor.

— **Czigánytemetés.** Meghalt Vackán Géza primás a Csikai Gyuri bandájából, ki előbb a Czákó Peti bandájában muzsikált. Tegnap volt a temetése, melyre kivonultak az összes kolozsvári czigánybandák s a merre a temetési menet elhaladt, fájdalmasan, meghatóan zokogott a gyszba borult hegedű. A hatalmas, egyesített bandát a fiatal Czákó Peti vezette, mivel a két főprimás elől haladt a gyszóló menetben. A temetőben hátul, az egyszerű korhadt fakerecskék között ásták meg a czigányprimás sírját. Egy nagy akác épp most bontogtja a leveleit s mikorra ruhálta a sírdombra fehér lenge virágait, akkor már porladozni kezd a nóátért hevülő primás kihamvadt szíve. A banda körbe állt és bucsuzott a pályatársról. Hegedűvel bucsuzott és belesírta fájdalmát és búját abba az egyszerű, annyi mindenféle, változó érzéseket kifejező szerszámba. A nap lebukni készült. Alkonyati mészás reszketett a levegőben. „Kitérték a holttestet az udvarra”, „Most van a nap lemenőben” hangja töltötték be a zsendülő temetőt. A ki hallotta, elfacsarodott a szíve.

— **Naszódiak a kultuszminiszternél.** Beszterce városának egy tíz taguküldöttsége tiszteletgel gróf Bethlen Pál főispán vezetésével a kultuszminiszternél. A küldöttség arra kérte a minisztert, hasson oda, hogy a földmívelésügyi miniszter fenhatósága alatt álló beszterce-naszódi erdőalaphól kétszázezer frt folyósítsassék a naszódi állami gimnáziumnak internátussal leendő kibővítésének céljaira. Dr. Berzevich Albert kultuszminiszter a képviselőház helyiségében fogadta a küldöttséget és megígérte, miszerint minden lehető el fog követni, hogy a kért segély megadassék, mert a célba vett internátus a nemzeti eszme megerősítésének érdekében létesül.

— **A Kaiserbad Rohits-Sauerbrunban.** A rohits-sauerbrunni főfűgyelő hatóság rendelkezése szerint a hydro elektro mechano terápia számára való új gyógyító intézet a Kaiserbad nevet kapja, mig a már eddig is

fennállott melegfürdő intézet Stiriabad nevet fogja viselni. A Kaiserbad elkészítésén fókazott buzgalommal dolgoznak, de megnyitása a tökéletes és fényes kiállítás következtében, csak június elején lesz lehetséges. A fürdő-érad május 15-én kezdődik és június 20-ig lényegesen olcsóbb a lakás ára. A rohihi tempellorás és Stiria savanyuvizeinek nagy rak-tára Magyarország számára a Hoffmann József cégégnél van, Budapest, Bathy-utca 8.

Gyászrovat.

Sulyos csapás érte Bihari István tanítót N.-Enyeden. Imádásig szeretett leánya Margit életének 18-ik évében, rövid, de sulyos szenvedés után f. évi május 9-én délbén 3/4 1 órakor jobblétre szenderült.

Dr. bikfalvi Bikfalvi Károly nyugalmazott bányaförvos, törvényhatósági bizottsági tag, stb. M.-Ujvárt meghalt.

Kiadóhivatal üzenete.

Egy doktor-juris ügyvédjelölt, ki kitűnő gyakorlati bir, ügyvédi irodát keres. Címet meglehet tudni a kiadóhivatalban.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgőnylevelei.

Háboru.

Pétervár, máj. 11.

Az orosz távirati ügynökség tudósítójának mai mukdeni távirata tévesnek mondja azt a jelentést, hogy a japánok elfoglalták Dálnit.

Pétervár, máj. 11.

Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója reggel 7 órakor azt jelenti Mukdenből, hogy az elmúlt éjjel ismét helyreállították a vasuti összeköttetést Mukden és Por-Arthur között.

Jókai végrendelete.

Budapest, máj. 11.

A 7. kerületi járásbírósnál ma d. e. bontották fel a Jókai végrendeletét. A végrendelet a következő megelépő rendelkezést tartalmazza:

„Miután fogadott leányomat, Fesztgy Árpádnét megillető köteles részen túl már életemben kielégítettem, különben is részéről életemben is sok keserűséget szenvedtem, egyetlen örökösömmé feleségemet, Nagy Bellát teszem.”.

Tisza Istvánné a királynál.

Budapest, máj. 11.

A mai általános kihallgatáson Tisza Istvánné megköszönte palotahölgygyé történt kinevezését.

Országgyűlés.

Budapest, máj. 11.

A képviselőház mai ülésén elnök bejelent, hogy miután Lengyel Zoltán és Zboray Miklós mentelmi joga megsértetett, áttette mindkét ügyet a mentelmi bizottsághoz.

Továbbá bejelentette, hogy Apponyi Albert és Barta Ödön lemondottak a regnikoláris bizottsági tagságokról. Eszterházy Kálmán jegyző föllovassa a királynak Rákóczy hamvainak hazaszállításáért köszönetet mondó indítványt. Pénteken indoklják.

Nyegre előadó ismerteti ezután a jegyzők javaslatát.

Saághy, Hellebront elfogadják.

A vasutasok érdekében.

Budapest, máj. 11.

A függetlenségi párt Szederkényi-csoportja újabb harczra készül a parlamentben a vasutasok sztrájkja dolgában, a delegációban pedig az újabb hadügyi tulkövetelések ellen. Nagy veszteségnek tudják be a párt részére, hogy Ugron Gábor nem vesz részt ez évben a delegációnális tárgyalásokon.

Lukács László lemondása.

Budapest, máj. 11.

Lukács László pénzügyminiszternek erős konkurrens támadt az osztr.-magyar bank kormányzó állásának elnyerése dolgában. Ezzel a konkurrens egy volt miniszterelnök, a kinek finanszírási pályája párhuzamosan haladt sokáig, sokáig a képviselői pályával, a miből kiviláglik, hogy ez a volt miniszterelnök nem Szapáry Gyula gróf, nem Wekerle Sándor és nem Bánffy Dezső báró. Ez utóbbi legkevésbébb. Khuen-Héderváry Károly grófról nem is szólván. Mondják, hogy a konkurrens igen könnyen kiütheti a nyeregéből Lukács Lászlót.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYAR NYILVÁNY.

Sz. 17140/1/2—1904.

439 1—1

Versenyárgyalási hirdetmény

a görgényvölgyi korlátozott közforgalomra berendezendő erdei iparvasutó kiépítése tárgyában.

A kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületéhez tartozó herbusi (szászrégeni) faraktárból kiindul s a görgényi kincstári erdőségeken vezető részben korlátozott közforgalmu 37-985 km. a kiterőkekkel együtt összesen 39-330 km. hosszú 0-76 m. nyomtávolságú, gőzüzemű erdei iparvasutó kiépítésére nyilvános versenyárgyalást hirdetek.

A teljesítendő munkák a következők:

Az említett erdei vasutovonal létesítése körül fölmerülő összes építési és felszerelési munkák, kivéve a szóban forgó vasut mozdony és jármű berendezésének és felszerelésének beszerzése és a pályatest, állomások, kiterők cöljeire szolgáló idegen területek megszerzése.

Az ívenként 1 koronás béléggel ellátott s a pályázati feltételekben körülírt módon kiállított ajánlatok a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnál 1904 évi június hó 8-ának d. e. 10 órájáig nyújtandók be.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, a vasut közgazgatási bejárásáról felvett jegyzőkönyv, szerződési és ajánlattervezet a munkák végrehajtására vonatkozó általános és részletes határozmányok, a létesítendő épületek és építmények leírása, a nevezett m. kir. erdőigazgatóságnál folyó évi május hó 12-től kezdődőleg a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanígy a pályázati feltételek, szerződés, tájékoztató elő-méret, árjegyzék és a használandó ajánlati minta díjmentesen az általános és részletes határozmányok feltételeit az épületek és építmények leírása és a közgazgatási bejárás jegyzőkönyv husz (20) koronáért, a helyszínrajz, hosszlevény és a szabványrajzok 50 (ötven) koronáért ugyan-csak folyó évi május hó 12-től kezdődőleg ugyan-ott beszerezhetők, esetleg a rajzok a vállalkozó vagy megbízottja által saját költségén a hivatalos órák alatt lemásolhatók.

Budapest, 1904 évi április hónapban.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Hirdetmény.

A tordai takarékpénztár részvénytársulat 1904 év május hó 29-én, d. e. 11 órakor, saját helyiségében

Rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívattak, azon megjegyzéssel, miszerint az alapszabályok 20 §-a értelmében a közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társulat pénztáránál — még le nem járt szelvényeivel együtt — letéttetett.

Tárgy:

Intézetünknek a Tordai Kisegítő takarékpénztár r. t. és a Tordai Népbank Szövetkezet-tel történő egyesülése.

Torda, 1904. május hó 9-én.

440 1—1

Az igazgatóság.

Meghívó.

A HÉJASZALVA-SZÉKELYUDVARHELYI helyi

érdekű vasut (Székely vasut) részvénytársaságnak

1904. évi május hó 25-én

(szerdán) délelőtti 11 órakor Budapest, V., Fűrdő-utca 3 szám alatt (I. emelet) tartandó

rendes közgyűlésére.

430 2—2

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1903. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hovatartozása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
4. Az alkalmazottak nyugdíj- és segélyintézte miniszteri-leg jóváhagyott alapszabályainak bemutatása, határozat az ügyben.
5. Az igazgatóság esetleges kiegészítése.
6. A felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre.
7. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi javadalmazásának az alapszabályok 33., illetve 36. §§-ai értelmében leendő megállapítása.

Budapest, 1904. évi május hó 7-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

Minden letett részvény 1 szavazatra jogosít, de 100 szavazatnál több nem gyakorolható.

Aki szavazati jogát gyakorolni kívánja, köteles részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt Budapest: a „Magyar Általános Hitelbank”-nál (V., Nádor-utca 12.), vagy M. m. Frank-furtban: a „von Erlanger & Söhne” bankháznál legkésőbb 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt letenni.

Az államkincstár ezen kötelezettség alól fel van mentve.

Eladó 1 hāti ló barna, paripa, 11 éves 166 cm. magas, jól lovagolható szelíd, csapatszolgálatra, valamint női hāti lónak is használható. Ara 400 K. 1 kocsis ló, barna paripa 11 éves 176 cm. magas, izmos. Továbbá egy jó minőségű elegáns készítésű egyfogatu nyitott kocsis, 1 drb. egy fogatu lószerszám és 1 drb. kocsis ruházat, ára összesen 600 kor. 1 angol női nyereg jó karban, ára 100 korona, — értekezhetni lehet: **Seelinger Konrád** tűzészredesnél, Kolozsvárt, Hunyadi-tér 11 sz. a. 422 3—3

RÉPÁTI SAVANYUVIZ

mindig friss töltésben kapható minden fűszerkereskedés és vendéglőben. **Kizárólagos forrástár:** Kolozsvárt, **Veress Károlynál,** Déma-utca 1 szám. Telefon: 466 szám.

72—300 52

Egy kedvező nagy bevásárlás folytán

229 21 képes vagyok

a legújabb férfi-ruha szöveteket, kész férfi ruhákat lehető legjutányosabban áruba bocsájtani.

Sz. 45—1904. l. h.

437 2—2

Faeladási hirdetmény.

A középplaki (Kolozsvm.) ev. ref. egyház erdejében eladásra engedélyezett 4107 drb. tölgy és 2247 drb. cserfa, mely 1777 m² műfára és 1922 m³ tűzfára becsültetett, folyó évi május hó 18-án d. e. 10 órakor a középplaki ev. ref. papi hivatal irodájában, írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen el fog adatni. Kikiáltási ár 12 ezer, azaz tizenkettőezer korona, melyen alul eladatni nem fog.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

A részletes becslés és árverési feltételek az ev. ref. paphivatalnál Középlakon és a m. kir. járási erdőgondnokságnál Hidalmáson, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Középlak, 1904 évi május havában.

Az ev. ref. egyház előjárósága.

Olcsó törlesztő kölcsönök!

10., 20., 25., 32., 42. és 50 évre

az Erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank részvénytársaságnál

241 14—x

Kolozsvárt, Rózsa-utca 1 sz. Iroda az emeleten.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

A kölcsönök teljes összegben folyósítatnak, minden levonás nélkül. Földbirtokokra és kolozsvári belvárosi új vagy régibb építkezései, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50 %-a. Vidéki és külvárosi házaknál ha újak az érték 45 %-a, ha régiek, de jó karban és forgalmas helyen vannak az érték 40 %-a adatik kölcsön. **Becsési eljárás helyben díjmentes.** A kölcsön leboncoltása gyors és a költségek minimálisak. Ügynökök feleslegesek, miután minden szükséges felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál **Az igazgatóság.**

Hivatalos órák 9—1 óráig.

Telefon szám 69.

Új butor-üzlet!

olcsóbb, mint bárhol.

Több mint 50 szoba saját készítményű asztalos és kártya **BUTOR** legújabb, legfinomabb legszolidabb és divatos kivitelben, több évi jótállás mellett.

*** **Elvállal** ***

saját vagy adott terv és rajz szerint uri, polgári és üzleti

berendezéseket.

Grünfeld H. József és Fia butorgyáros,

Ziller Mór, kártyos és díszítő.

Szentegyház-u. 6 sz. (Status-palota). Telefon 430.

428 4—20

KOLOZSVARI

Takarékpénztár és Hitelbank

RESZVÉNYTARSASAG.

Törlesztés és közönséges jelzálog kölcsönöket nyújt hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt fekvő bérházakra és bárhol fekvő földbirtokra. Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le s a kölcsönöket készpénzben fizeti ki. 200 9—*

*** Külön ajánlat. ***

Az új modern **Caetus Dahlia**k, a melyek mindenütt feltűnést keltenek, ajánlom a legcsinosabb I. rangú díszfajokból 10 gumó 10 elitefajban 5 kor, 25 gumó 25 elite fajban 10 kor. Csomagolás és bérmentéssel.

Teljes tisztelettel

Mühle KERTÉSZETI TELEPE

Temesvárt.

6—10 405

Dóczy Dezső

asztalos, saját telepe Honvéd-utca 92 sz.

Telefon 465. Kolozsvárt. Telefon 465.

Hol mindennemű asztalos munkákat a legpontosabban és legjutányosabb árak mellett készit.

Kiváló tisztelettel **Dóczy Dezső**, asztalos.

392 3—50

Rohits-savanyuforrás

Stájerország.

Vasut, posta és táviró. Prospektus ingyen.

401 2—5

Nyomatott az „Ellenzék” könyvnyomdájában Kolozsvárt.

Deutsch József

férfi-, fiu- és gyermekruha áruhaza, Kolozsvár, Mátyás király-tér 30.

A régi rómaiak egyszerű tógában jelentek meg!

Egy modern uri ember megjelenési — kellékeit pedig beszerezheti

Bittó Rezső uridivat kereskedésében,

ahol most érkeztek meg a legszebb

tavaszi ujdonságok.

275 24

TELEFON: 120.

Ajtók, Ablakok és Parkettek

TELEFON: 120.

jó minőségű gőzzel szárított anyagból készített jutányos árban — kaphatók:

B. BAK LAJOS

műasztalos gyárban Kolozsvárt, Malom-utca 28 szám.

Ugyanitt megrendelhetők mindennemű **Díszmunkák,**

Templomi berendezések, Oltárok, Szószékek,

Bolti célszerű álmányok, áruasztalok, bejárati

kirakatok, Kapuzatok, Lakás- és Irodaberende-

zések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben

készit a legjutányosabb árakban **B. BAK LAJOS.**

A ki gyermekét

szerezni vásároljon

199 8—17

Stein S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzletében o o

KOLOZSVART. Mátyás király-tér 2 szám.

Leányka kabátok 1 éves-től 14 évesig 1.50 forintól 16 frtig.

Fiu kabátok 1 éves-től 14 évesig 3 forintól 15 forintig.

Leányka szövetruhák minden színben 1 éves-től 14 évesig 1 forint 50 krtól 5 frtig.

Fiu nadrágos ruhák 1 éves-től 14 évesig 2.50-tól 12 frtig.

Leányka mosóruhák minden színben 1 éves-től 14 évesig 55 krtól 6 frtig.

Fiu mosóruhák 1 éves-től 14 évesig 1.20 krtól 6 frtig.

Leányka kötények 1 éves-től 14 évesig 50 krtól 3.50 kr.-ig.

Fiu kötények 1 éves-től 6 évesig 50 krtól 2 forintig.

Leányka harisnyák 1 éves-től 14 évesig 20 krtól 1.50 kr.-ig.

Fiu rövid harisnyák 1 éves-től 14 évesig 20 krtól 80 kr.-ig.

Leányka ingek, szoknyák, nadrágok 1 éves-től 14 évesig 50 krtól feljebb.

Fiu ingek 1 éves-től 14 évesig 95 krtól 125 kr.-ig.

Leányka szalmakalapok 1 éves-től 14 évesig 1.50 krtól 6 frtig.

Fiu szalmakalapok 1 éves-től 14 évesig 1 frttól 5 frtig.

Keresztelő készlet 2 frttól 30 frtig.

Ujszülötteknek ingek 25 krtól 1.50 frtig.

Fényképező ingek. Pelenka nadrág. — Triko takaró. Piquet takaró.

Kapischonok, fiu sapkák 45 krtól feljebb.

Vízgái ruhákat mérték szerint is késziték.

Hord ruhák. Hord ruhák.

MIEDER készítés mérték szerint a legújabb formában és kényelmes viseletű. Vidékre küldök kívánatra árut **választás végett.**

Szíves pártfogást kér

STEIN S. és TÁRSA.

Kolozsvári kereskedelmi bank

***** részvénytársaság. *****

Üzletkörünkbe az osztálysorsjegyek árusítását fölveve, van szerencsénk t. üzletfeleinket föl hívni, hogy a magy. kir. szabad. XIV. osztálysorsjáték I. osztályára, **május hó 17-én** megkezdődik, a sorsjegyeket melynek húzása már nálunk mielőbb megrendelni sziveskedjenek. — Sorsjegyeinket az előnyösen ismert budapesti Belvárosi váltóüzletnél szereztük be, hol már eddig is

a legtöbb és legnagyobb nyeremények fizettettek ki, és pedig

a 823 számra $\frac{1}{4}$ részben.....K. 605.000	a 54150 számra $\frac{1}{8}$ részbenK. 30.000
a 17289 " $\frac{1}{8}$ " 400.000	a 75309 " $\frac{1}{8}$ " 30.000
a 70958 " $\frac{1}{4}$ " 100.000	a 835 " $\frac{1}{4}$ " 20.000
a 31267 " $\frac{1}{1}$ " 30.000	a 48684 " $\frac{1}{8}$ " 20.000
a 48670 " $\frac{1}{8}$ " 30.000	

A sorsjegyek hivatalos vételára:

$\frac{1}{1}$ sorsjegy K. 12.—, $\frac{1}{2}$ sorsjegy K. 6.—, $\frac{1}{4}$ sorsjegy K. 3.—, $\frac{1}{8}$ sorsjegy K. 1.50.

Kolozsvári kereskedelmi bank.

365 8—10

Nagy hydro-elektro-mechano-terapeutikai gyógyintézet nagy és modern stílusban: hidegvízzel gyógyítás, vill. fény- és kádforrások, inhalatórium pneumatikus kamara, forró levegő- és gőzszekrény, vill. masszáz, napfürdők, gyógyító tornaszat.

Bevált gyógyhely gyomor-, bél-, máj- és vesebajok, krón. dugulás, hemorrhoida, epekő, elhízás, cukorbetegség, köszvény, gőge- és torokhurut ellen, erős gyógy-források, hasonló Karlsbad és Marienbadhoz.